

ESCOLA ALTRART

Creativitat en positiu

Altrart potencia la creativitat dels infants amb artteràpia per millorar la seva salut mental

Clara Aulina i Alícia Expósito
ALTRART

En una societat canviant on els models de família i escola s'han de repensar, on els pilars i els valors tradicionals han quedat en suspensió, ens trobem davant del repte d'educar d'una forma diferent, que implica nous plantejaments i ens porten a qüestionar-nos el propi modus d'actuació de cada professional.

Serà a partir de desplegar allò propi del professional que es podran construir noves formes de relació amb els infants i joves. És en aquest context on l'Artteràpia com mètode d'intervenció, ens permet treballar la integració emocional del nen i el jove, aconseguint millores a nivell educatiu, psicoterapèutic i d'integració social.

«Para dominar lo que está afuera es preciso hacer cosas, no sólo pensar o desear, y hacer cosas lleva tiempo. Jugar es hacer.»
D. Winnicott.

Amb aquesta cita de D. Winnicott pediatra i psicoanalista anglès comencem aquest article sobre Artteràpia amb infants i joves.

Jugar és fer i des de la pràctica de l'Artteràpia proposem un espai protegit i sense censura on la persona pugui desenvolupar el seu potencial creatiu a partir de les seves pròpies capacitats. Aquest espai de treball amb el fer creatiu permet a la persona trobar-se amb les seves pròpies dificultats, donant diferents formes de representació del propi món intern. A partir d'aquesta activitat amb els materials artístics, l'alumne pot crear les seves formes de resolució.

Pensem l'espai de treball com un espai de joc, el joc entès com aquest fer inherent en l'ésser humà que ens ha permès crear i recrear la nostra existència. Quan els nens o els joves pinten, creen un titella i li donen vida, escolten música, ballen, inventen històries... estan posant en joc les pors, les il·lusions, les emocions,

els desitjos... que molts cops queden oblidats o amagats.

La possibilitat de poder donar lloc i representació a aquest món intern dona a l'infant la sensació que aquelles produccions li són pròpies, i no fetes per un reconeixement de l'adult. Per tant pot sentir-se autor de la seva pròpia experiència.

Actualment, l'equip d'Altrart, una Associació d'Artteràpia d'Olot que des de fa més de 13 anys tenim experiència en el camp de la infància i l'adolescència tant amb projectes en escoles i instituts com en consulta privada, treballlem donant suport a les famílies i també amb equips de treball dels àmbits de la salut, l'educació i el comunitari.

Cal tenir en compte que les demandes que ens arriben són per part d'un adult perquè l'infant viu la seva dificultat com una normalitat i és a partir dels pares o de l'escola que es reconeix que cal una intervenció.

- Què podem fer si el nostre fill té por a les nits?
- Com actuar quan hi ha atacs d'ira que el nen no sap controlar?
- Què fer quan ens sentim diferents i perduts?
- Com atendre un alumne que no pot estar assegut a l'aula?
- Com ajudar aquell nen que està en silenci i tancat dins seu?
- Com afrontar un diagnòstic mèdic de TDA, TDAH, enuresis nocturna o diürna, etc.?
- Què es pot fer a nivell emocional per ajudar durant els tractaments?

Des de l'Artteràpia fem la intervenció amb el nen o el jove i també acollim la demanda de la família o de la institució i li donem un recorregut. Considerem que és molt important el treball de la mirada que té l'adult cap a l'infant, i si això no ho treballem, si no fem un canvi sobre aquesta mirada, sobre aquest relat construït sobre

els fills o els alumnes, no ens estarem responsabilitzant d'una part que és fonamental i necessària per realment produir canvis en el nen o el jove.

La proposta de treball amb els infants és a partir de les seves capacitats i interessos. Es comença un recorregut per diferents produccions que li permeten estar en diàleg entre el seu món intern i extern. Durant tot aquest procés de representació personal, aniran apareixent les dificultats.

Però amb el sosteniment i intervenció de l'artterapeuta, el nen anirà trobant la seva pròpia forma de resoldre-les. En l'Artteràpia no ens interessa el producte final ni la mirada artística, ens interessa el procés i com la persona resignifica allò que crea i quin diàleg va construint.

Per exemple, un dels nostres alumnes, un nen de 6 anys amb pors nocturnes, crea sempre a partir de monstres que lluiten entre ells i poders nous que permeten guanyar les batalles. Aquest treball des del simbòlic, aquest portar la lluita i el conflicte a l'espai d'Artteràpia, amb el temps... fa que pugui anar a dormir sol.

Un altre cas, el d'una jove de 13 anys amb atacs d'ira, incapaç

de rebre ajuda i molt perfeccionista. Veiem com millora a partir de crear el seu món imaginari amb personatges de plastilina, un món protegit i perfecte on res de fora pot entrar. Aquesta creació li permet deixar-se ajudar, poder crear un espai intern que el contingui i així poder relacionar-se amb el món.

Aquests exemples són una manera d'il·lustrar la nostra feina que no dona fe del treball real que implica un treball artterapèutic, on sessió rere sessió es va creant una nova forma de vincle amb un mateix i amb els altres, que permet a la persona sentir-se viva i que forma part del context social.

Per acabar una frase de Françoise Dolto, psicoanalista francesa:

“No tenemos nada que imponer a los niños. En mi opinión hay una sola manera de ayudarlos: siendo auténticos nosotros mismos y diciendo a los niños que no sabemos, pero que ellos deben aprender a saber; que nosotros no fabricamos su porvenir, sino que lo crearán ellos; otorgándoles el papel de tomar a cargo su destino exactamente como ellos quieran tomarlo”. ☺☺

ESCOLA ALTRART

ESCOLA ALTRART